

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	529 Naantali	Täyttämispvm	16.10.2019
Kaavan nimi	Rymättylätien eteläpuolisen asuntoalueen ja Luonnonmaan perhetalon asemakaava		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	14.10.2019
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	23.11.2018
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	Ak-333
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	66,9911	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	66,9911
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

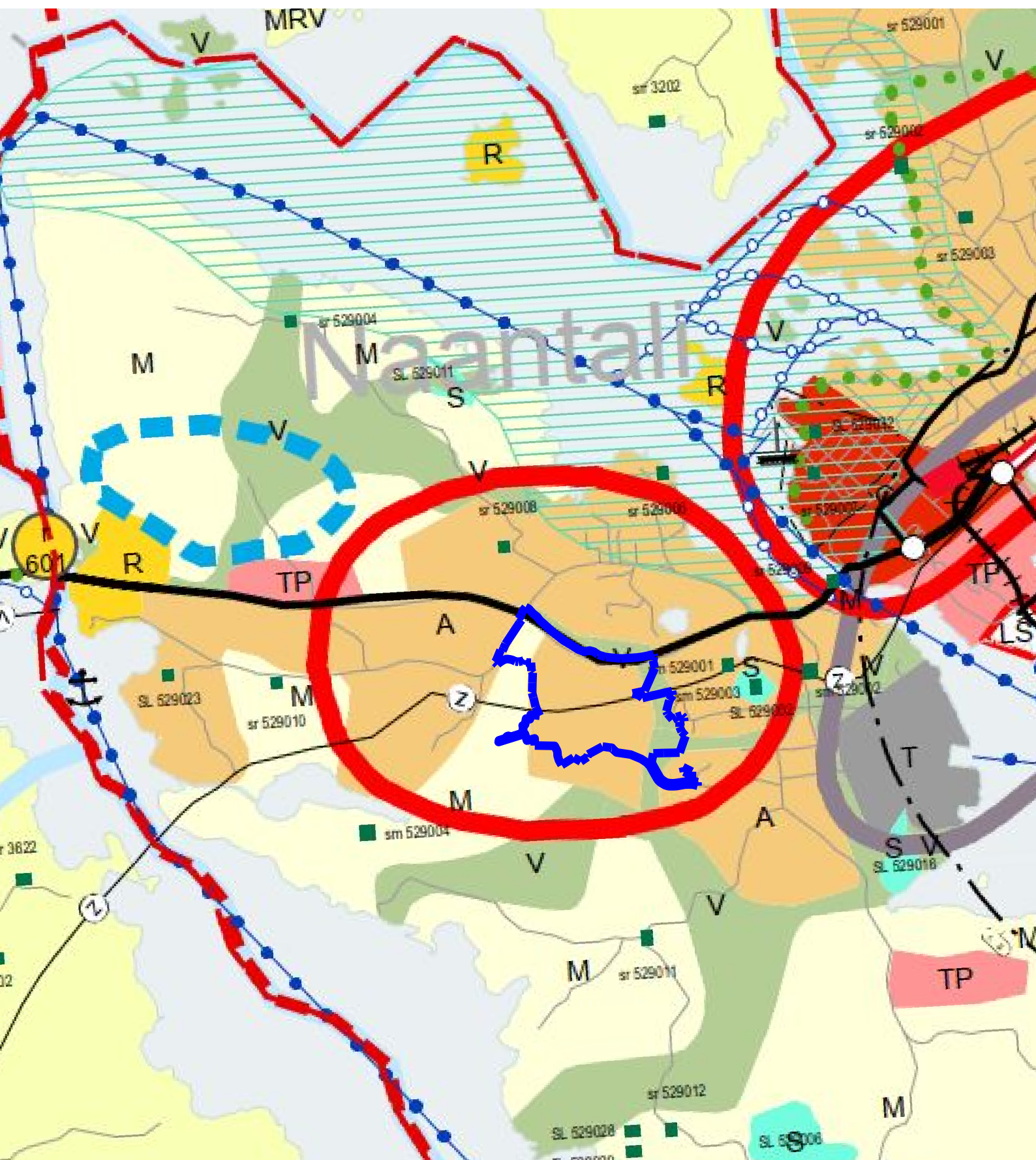
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	66,9911	100,0	67150	0,10	66,9911	67150
A yhteensä	18,7759	28,0	56450	0,30	18,7759	56450
P yhteensä						
Y yhteensä	2,1705	3,2	8000	0,37	2,1705	8000
C yhteensä						
K yhteensä	0,3602	0,5	2400	0,67	0,3602	2400
T yhteensä						
V yhteensä	23,5925	35,2	200	0,00	23,5925	200
R yhteensä						
L yhteensä	15,8743	23,7	100	0,00	15,8743	100
E yhteensä	2,7949	4,2			2,7949	
S yhteensä						
M yhteensä	3,4228	5,1			3,4228	
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

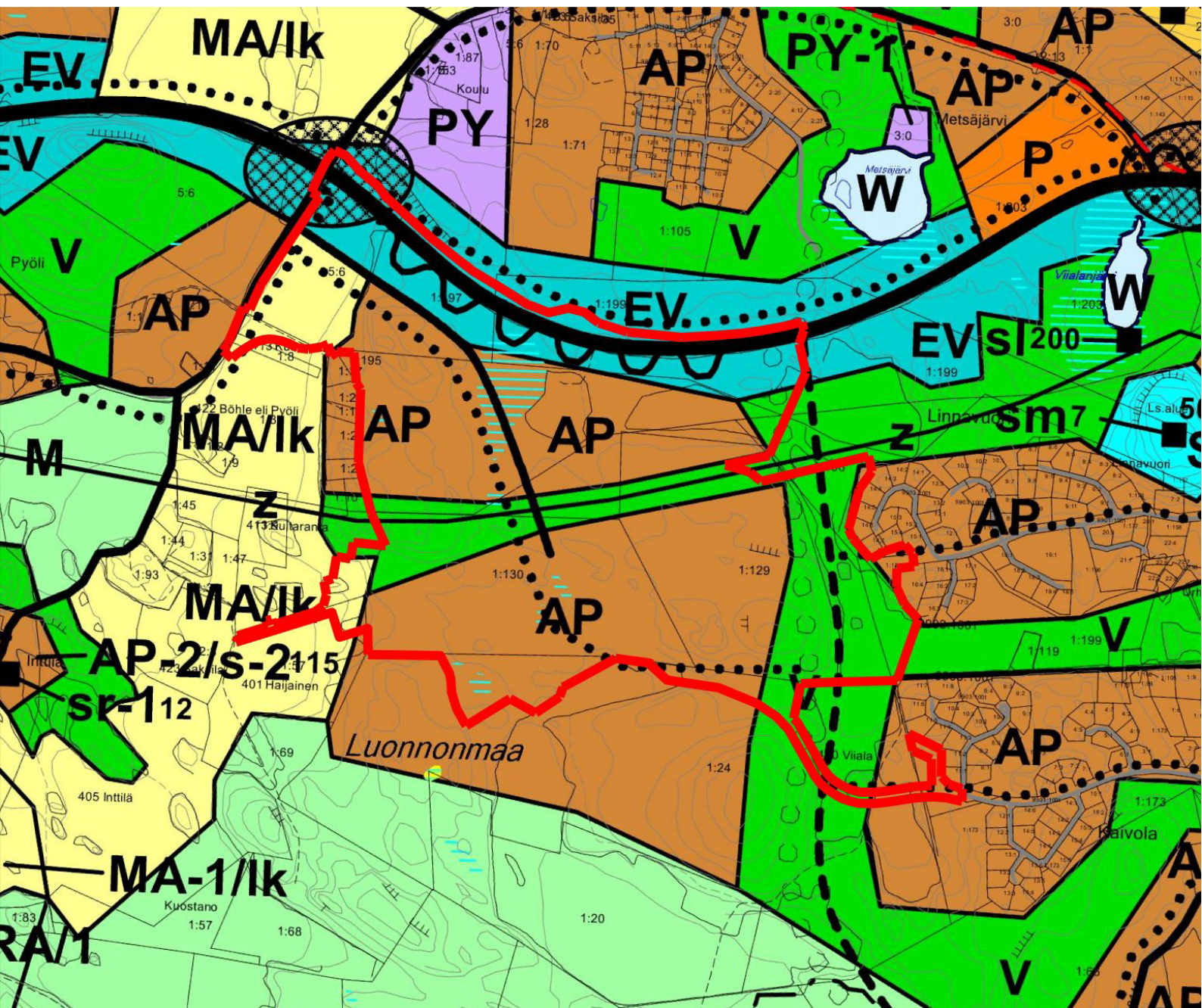
Alamerkinnyt

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k- m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k- m ² +/-]
Yhteensä	66,9911	100,0	67150	0,10	66,9911	67150
A yhteensä	18,7759	28,0	56450	0,30	18,7759	56450
AK	2,4125	12,8	21750	0,90	2,4125	21750
AO	8,2339	43,9	18250	0,22	8,2339	18250
AP-22	3,1906	17,0	7050	0,22	3,1906	7050
AP-23	4,9389	26,3	9400	0,19	4,9389	9400
P yhteensä						
Y yhteensä	2,1705	3,2	8000	0,37	2,1705	8000
YL-2	2,1705	100,0	8000	0,37	2,1705	8000
C yhteensä						
K yhteensä	0,3602	0,5	2400	0,67	0,3602	2400
KL-9	0,3602	100,0	2400	0,67	0,3602	2400
T yhteensä						
V yhteensä	23,5925	35,2	200	0,00	23,5925	200
VL	22,3465	94,7			22,3465	
VU	1,2460	5,3	200	0,02	1,2460	200
R yhteensä						
L yhteensä	15,8743	23,7	100	0,00	15,8743	100
Kadut	10,1524	64,0			10,1524	
Pihakadut	0,2668	1,7			0,2668	
Kev.liik.kadut	0,3642	2,3			0,3642	
LT	4,2686	26,9			4,2686	
LP	0,2163	1,4			0,2163	
LH	0,1044	0,7	100	0,10	0,1044	100
LP-2	0,5016	3,2			0,5016	
E yhteensä	2,7949	4,2			2,7949	
ET	0,1785	6,4			0,1785	
EN	0,0557	2,0			0,0557	
EV	2,5607	91,6			2,5607	
S yhteensä						
M yhteensä	3,4228	5,1			3,4228	
MA	3,4228	100,0			3,4228	
W yhteensä						

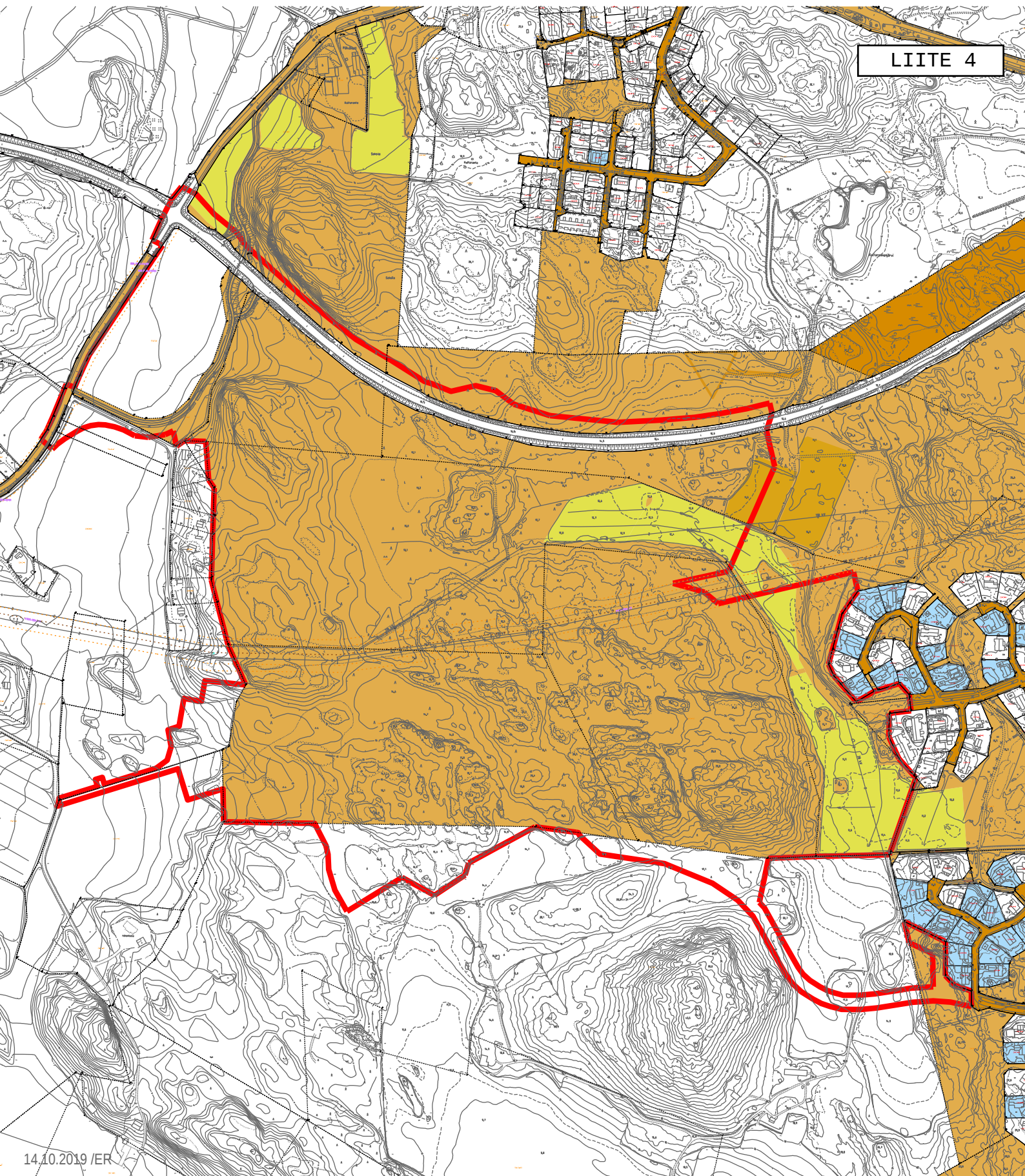
Ote Varsinais-Suomen maakuntakaavayhdistelmästä 2018 (ei mittakaavassa)

Sininen rajausta osoittaa Rymättylängtien eteläpuolisen asuntoalueen ja Luonnonmaan perhetalon asemakaava-alueen (Ak-333) sijainnin.

OTE LUONNONMAAN, LAPILAN YM. SAARIEN OSAYLEISKAAVASTA (ei mittakaavassa)

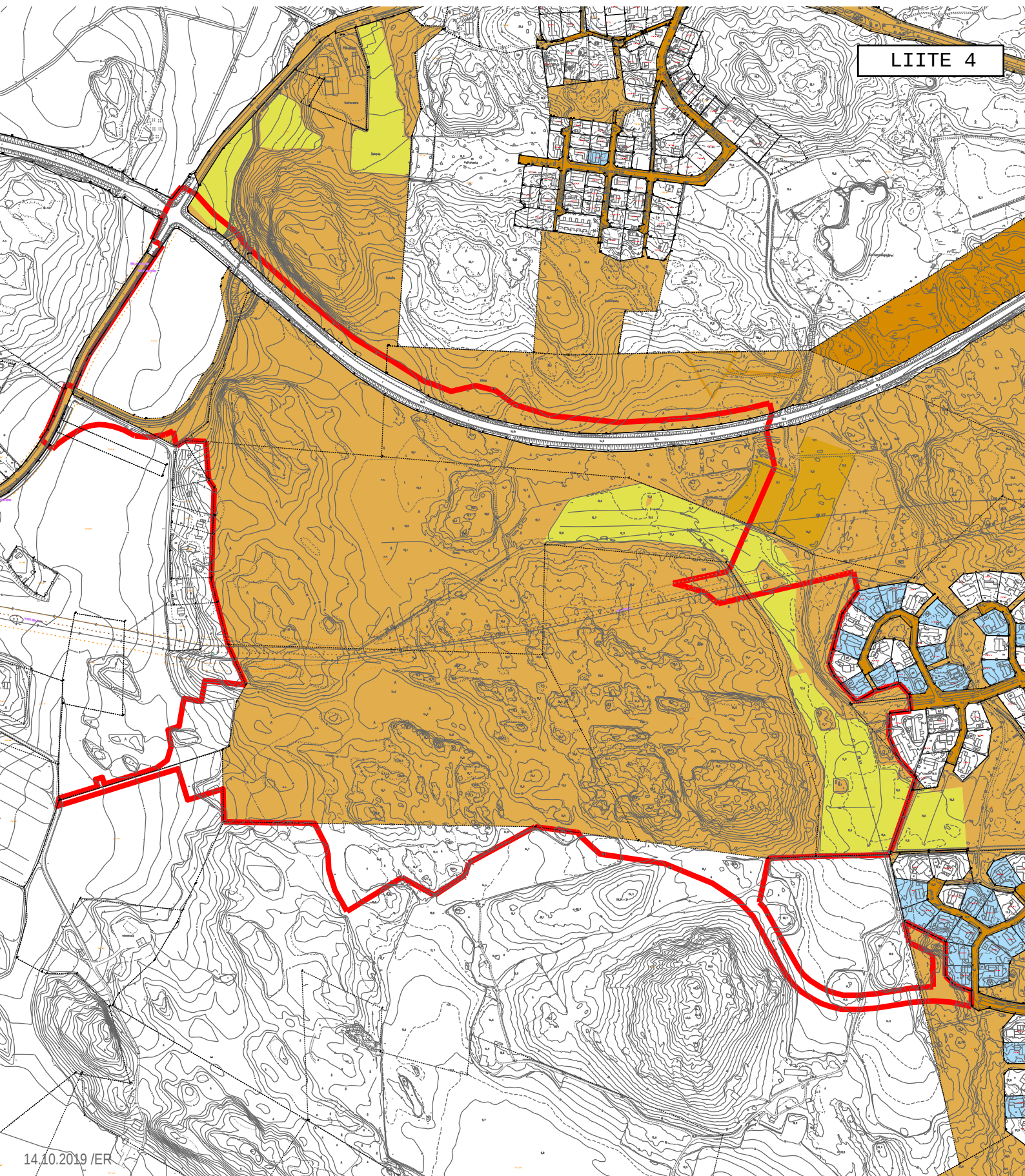
Rymättylätien eteläpuolisen asuntoalueen ja Luonnonmaan perhetalon asemakaava-alueen sijainti on osoitettu punaisella rajauksella.

KARTTA MAANOMISTUKSESTA

(ei mittakaavassa)

Asemakaavamuutosalue on rajattu punaisella.

- Kaupungin omistamat alueet on osoitettu kartassa ruskealla.
- Kaupungin omistamat, vuokralla olevat alueet on osoitettu kartassa vaaleansinisellä.
- Kaupungin omistamat, vuokralla olevat peltoalueet on osoitettu kartassa vaaleanvihreällä.

KARTTA MAANOMISTUKSESTA

(ei mittakaavassa)

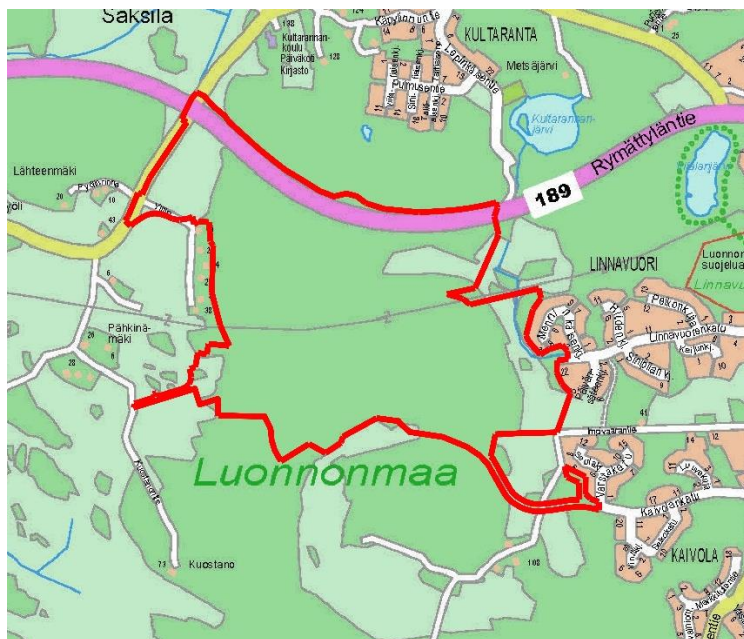
Asemakaavamuutosalue on rajattu punaisella.

- Kaupungin omistamat alueet on osoitettu kartassa ruskealla.
- Kaupungin omistamat, vuokralla olevat alueet on osoitettu kartassa vaaleansinisellä.
- Kaupungin omistamat, vuokralla olevat peltoalueet on osoitettu kartassa vaaleanvihreällä.

Rymättylätien eteläpuolisen asuntoalueen ja Luonnonmaan perhetalon asemakaava, AK-333

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma eli OAS

Kaava-alueen sijainti (kaava-alueen rajausta saattaa muuttua)

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma eli OAS on kooste kaavoitushankkeen peruslähtökohdista ja tavoitteista sekä niistä keinoista, joilla kaavan vaikutuksia on tarkoitus arvioida. Suunnitelmassa luetellaan osalliset ja kerrotaan, miten kaava-asia etenee ja missä vaiheessa siihen voi vaikuttaa (MRL § 63). Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään työn edetessä tarpeen mukaan.

Sisällys

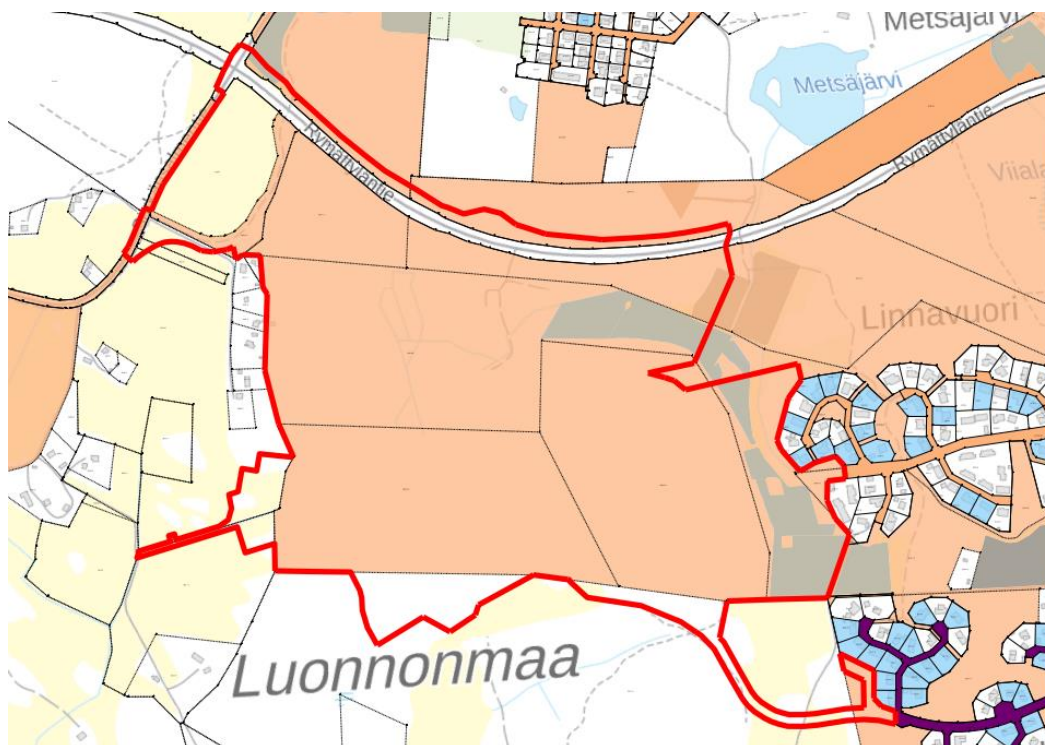
Suunnittelun tavoite.....	2
Maanomistus ja Maankäyttösopimus	2
Alueen nykytilanne.....	3
Suunnittelualueen rajausta.....	4
Alueen kaavallinen tilanne.....	5
Tehdyt ja laadittavat selvitykset.....	6
Suunnittelun vaiheet ja aikataulu sekä tiedottaminen, osallistuminen ja päätöksenteko.....	7
Osalliset	8
Yhteystiedot.....	8

Suunnittelun tavoite

Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa asuinrakentamisen, perhetalokokonaisuuden (päiväkoti, koulu ja muita palveluja) sekä kaupallisten palvelujen rakentamista alueelle. Samalla suunnitellaan alueen liikenteelliset ratkaisut sekä virkistysalueet.

Maanomistus ja Maankäyttösopimus

Alue on pohjoisilta osiltaan pääosin kaupungin omistuksessa, alueen eteläosa ja länsireuna on yksityisessä omistuksessa. Suunnittelualue on laaja, asemakaavoitettava alue saattaa olla selvästi pienempi. Maankäyttö- ja rakennuslain mukainen maankäyttösopimus tehdään tarvittaessa. Asemakaavoitettava alue saatetaan rajata prosessin edetessä niin, että asemakaavoitettava alue käsittää pääasiassa vain kaupungin omistuksessa olevaa maata, niin ettei maankäyttösopimuksia tarvita. Näin voidaan paremmin pysyä tiukassa aikataulussa.

Maanomistuskartta, jossa ruskealla värillä on osoitettu kaupungin omistamat maat ja punaisella kaava-alueen raja.

Alueen nykytilanne

Alue on Luonnonmaan saaren keskellä, linnuntietä mitattuna noin 2 kilometrin päässä Naantalin keskustasta. Suunnittelualueen koko on kokonaisuudessaan noin 160 hehtaaria.

Asemakaavoitettavaa aluetta pienennettiin kaavatyön aikana niin itä-, länsi- ja eteläosastaan, mutta laajennettiin vähäisessä määrin pohjoisessa liikennealueen mitoituksen takia.

Asemakaavaehdotuksen ala on noin 66,0 hehtaaria.

Alueen korkeusasemat vaihtelevat runsaasti, länsiosan pellon alimmat kohdat ovat alle +3 metriä merenpinnasta ja korkeimmat kalliot kohoavat +45 metrin korkeuteen merenpinnasta. Alueen pohjoisosassa sijaitsee vilkkaasti liikennöity Rymättyläntie. Aluetta halkoo voimalinja itä-länsisuunnassa. Alueen pohjoisosassa on pieni maankaatopaikka.

Lähialueen palveluista tärkeimmät ovat Kultarannan koulu (etäisyys 0,5 km), Linnavuoren päiväkotí (suunnittelualueen reunalla) sekä keskustan palvelut (alle 2 km). Kultaranta Resortin palvelut ovat noin kahden kilometrin etäisyydellä.

Alueella on tyypillistä kallioista metsäaluetta, ja peltoaukioita. Alueella on pienimuotoisia suoalueita. Alueelle laaditun luontoselvityksen mukaan:

” Laajan tutkimusalueen pinta-ala on noin 160 ha ja osa siitä on viljelyksessä olevaa peltoa ja nurmea. Suunnittelualueen sisään jää asutusta, mutta rakennusten piha-alueita ei tässä selvityksessä inventoitu. Kallioalueita ja asutuksen reunaosien puistomaisesti hoidettuja metsäalueita lukuun ottamatta kaikki alueen metsäkuviot ovat hoidettuja ja pääosin melko nuoria talousmetsiä. Alueen pohjoisosassa on avohakkuualueita ja osa-alueiden 1 ja 2 metsäkuviot on harvennettu muutamia vuosia sitten. Alueen itäreuna, joka jää käytännössä asuinalueiden väliin on pääosin entistä peltoa, josta osaa hoidetaan edelleen nurmena.

Alueen sisällä on yksi tunnettu perinnebiotooppi eli Viialan niitty osa-alueella 5. Lisäksi alueen itä- ja koillispuolella on Luonnonsuojelulailla suojeltu Linnavuoren muinaismuistoalue sekä Viialanjärven rantaluhta, joka on selkeä Metsälakikohde ja Viialanjärven tervaleppäkorpi, joka täyttää Luonnonsuojelulain 29 § mukaiset tervaleppäkorven luontotyyppivaatimukset. Näiden selkeiden suojelukohteiden ja suunnittelualueen väliin jää leveä suojavyöhyke.

Luonnonmaantieteellisesti alue kuuluu hemiboreaaliseen vyöhykkeeseen, jota myös tammivyöhykkeeksi kutsutaan. Tälle vyöhykkeelle ovat tyypillisiä jalopuulehdot sekä runsaslajiset niityt. Vaikka alueella kasvaa tammia (*Quercus robur*) ja vaahteroita (*Acer platanoides*), ei jalopuulehtoja suunnittelualueella esiinny.

Taloudsmetsäkäytön ja viljelyn lisäksi aluetta käytetään virkistyskäyttöön ja alueella risteilee polkuja. Osa poluista on kunnostettuja ja alueelle on rakennettu mm. siltoja ojien yli. Inventointiajankohtana alueella havaittiin säännöllisesti maastopyöräilijöitä sekä myös suunnistajia.”

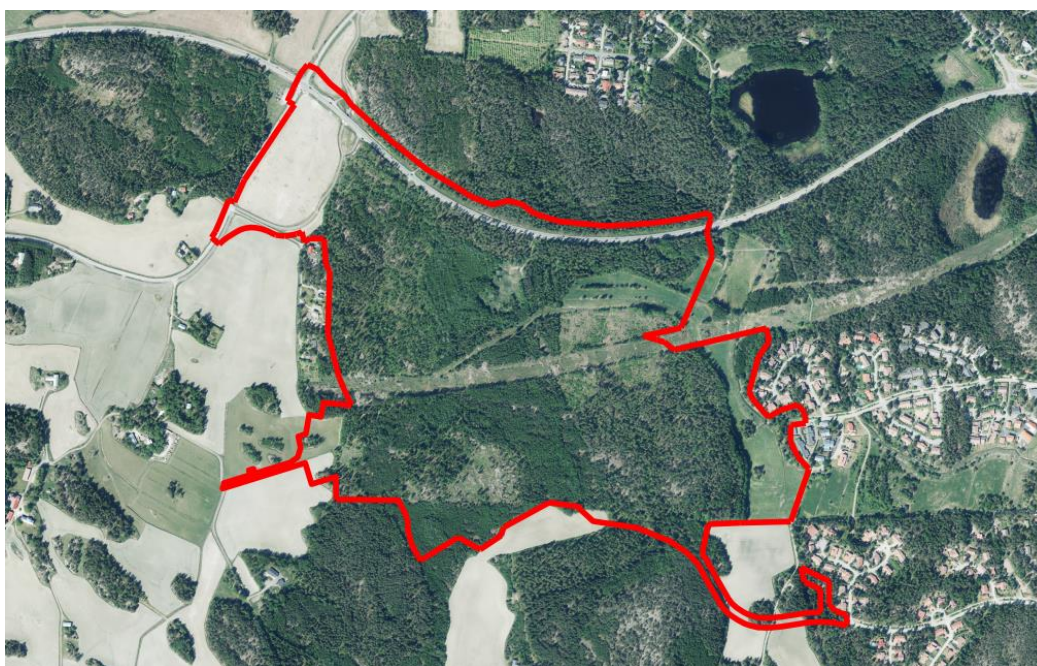
Suunnittelualueen rajaus

Suunnittelualue alue rajautuu pohjoisessa Rymättylöntiehen, idässä Linnavuoren ja Kaivolän asuinalueisiin, etelässä metsä- ja peltoalueisiin sekä lännessä Särkäsälmentiehen, Ylitien kiinteistöihin ja peltoalueisiin.

Suunnittelualue oli aluksi laajempi (noin 160 hehtaaria), jotta suunnittelussa voitiin samalla tarkastella kaikki oleelliset liikenneyhteydet alueelle. Työn yhteydessä mietittiin Luonnonmaan joukkoliikennereittejä, autoreittejä sekä kävely- ja pyöräilyreittejä sekä ulkoilureittejä.

Asemakaavoitettavaa aluetta pienennettiin kaavatyön aikana niin itä-, länsi- ja eteläosastaan, mutta laajennettiin vähäisessä määrin pohjoisessa liikennealueen mitoituksen takia.

Asemakaavaehdotuksen ala on noin 66,0 hehtaaria.

Ilmakuva alueesta, jossa punaisella kaava-alueen rajaus.

Alueen kaavallinen tilanne

Maakuntakaava

Oikealla ote maakuntakaavasta, punaisella viivalla on osoitettu kaava-alue

Turun kaupunkiseudun maakuntakaavassa suunnittelualue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi (A), maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M) sekä virkistysalueeksi (V). Aluetta halkoo suurjännitelinja (z).

Vaihemaakuntakaava

oikealla ote vaihemaakuntakaavasta, sinisellä viivalla on osoitettu kaava-alueen raja

Varsinais-Suomen taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaavassa alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi (A) ja pieneltä osaltaan virkistysalueeksi (V) ja se kuuluu kaupunkikehittämisen kohdealueeseen (punainen raja).

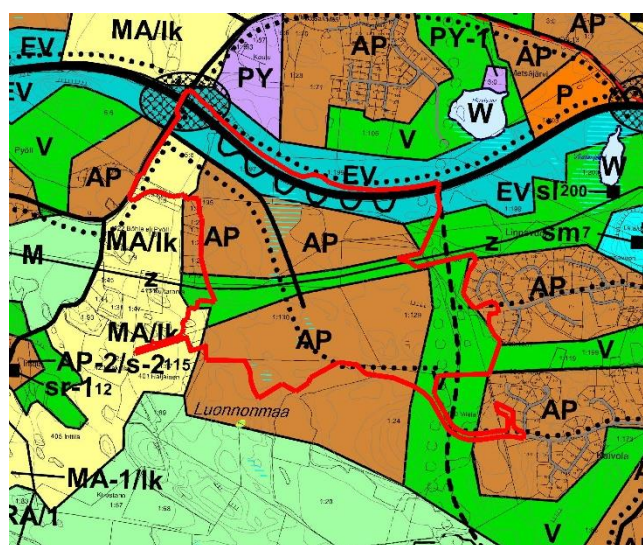
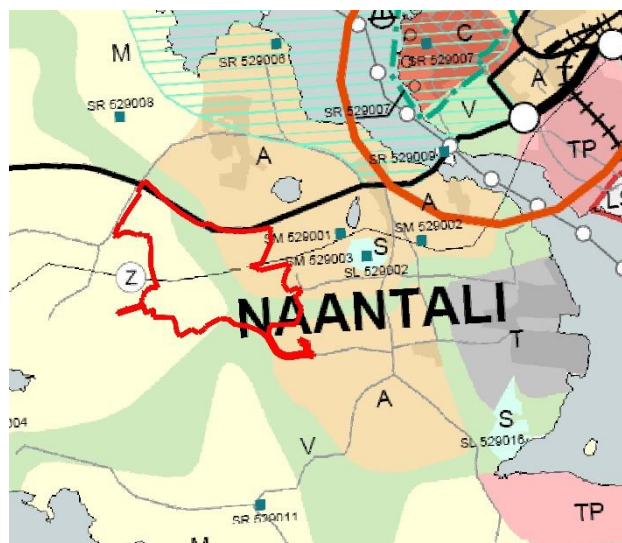
Yleiskaava

Oikealla ote yleiskaavasta, punaisella viivalla on osoitettu kaava-alueen raja.

Alueella on voimassa Luonnonmaan ja Lapilan ym saarien oikeusvaikutteinen osayleiskaava. Osayleiskaava ohjaa asemakaavoitusta.

Osa-yleiskaavassa alue on pientalovaltaista asuinalue (AP), työpaikka-alue (TP), virkistysalue (V) maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M) sekä maisemallisesti arvokasta peltoaluetta (MA) sekä suojaviheraluetta (EV). Suunnittelualue halkoo voimalinja (z).

Alueelle on osoitettu liikenneväyliä (paksu musta viiva = seututie, musta viiva = muu tie, katkoviiva = ohjeellinen / vaihtoehtoinen tielinjaus) sekä kevyen liikenteen reitti (pisteiviiva). Rymättylän tien eteläpuolelle on osoitettu meluntorjuntatarve (aaltoviiva). Rymättylän tien ja Luonnonmaantien risteykseen on osoitettu kehitettävän liittymäalueen merkintä (vinoruudutus).

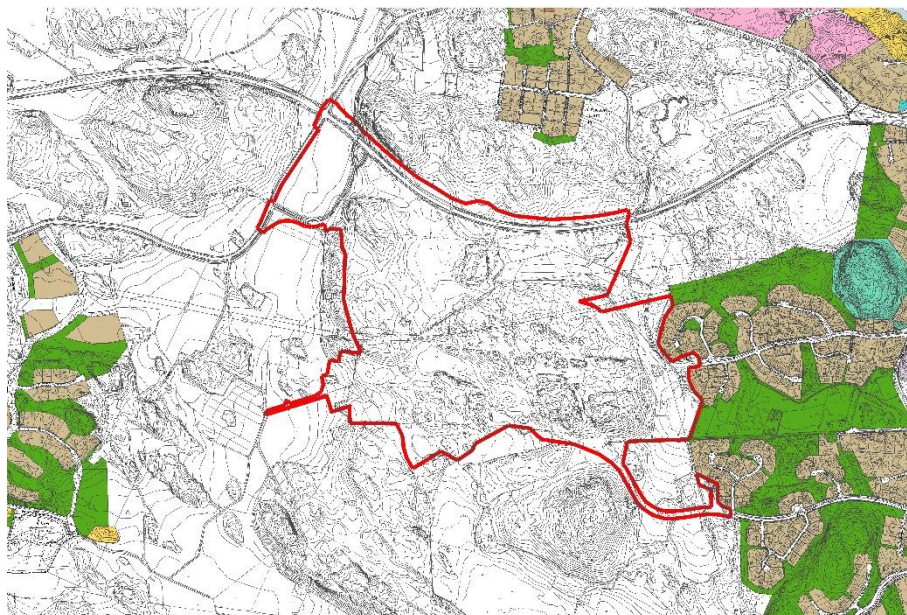

Asemakaava

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevia asemakaavoja. Suunnittelualue rajautuu itäreunaltaan asemakaavaan AK-206.

Oikealla ote alueen itäpuolella olevasta asemakaavasta, punaisella osoitettu kaava-alueen rajaus.

TEKSTI PÄIVITETTÄVÄ

Tehdyt ja laadittavat selvitykset

Asemakaavaa laadittaessa työskennetään rinnakkain sekä kaavakarttaa että kaavaselostusta. Kaavan tulee perustua kaavoituksen kannalta riittäviin selvityksiin ja asiantuntijoiden lausuntoihin, joiden perusteella voidaan arvioida kaavan toteuttamisen vaikutuksia. Kaavoituksen keskeisimmät vaikutukset arvioidaan nykytilanteeseen verrattuna. Erityistä huomiota kiinnitetään alueen miljööseen ja ympäristöön kohdistuviin vaikutuksiin.

Alueelle on laadittu:

- luontoselvitys; Suomen Luontotieto Oy 2018 (luontoselvityksen tarkennus valmistuu syksyn 2019 aikana, mutta on jo tiedossa että sen tuomilla uusilla havainnoilla ei ole vaikutusta kaavoitukseen)
- kunnallistekniikan yleissuunnitelma; Sweco Ympäristö Oy 10.10.2019
- meluselvitys; Sweco Ympäristö Oy 9.10.2019
- liikenneselvitys; Sweco Ympäristö Oy 14.10.2019

Asemakaavoitettavalta alueelta on selvitetty:

- mahdolliset muinaisjäänteet
- asemakaava-alueen alustava kaavatalous
- asemakaavan yritysvaikutukset
- ekologiset yhteydet

Suunnittelun vaiheet ja aikataulu sekä tiedottaminen, osallistuminen ja päätöksenteko

Kaavoituksen käynnistyminen (10-12/2018)

Kaupunginhallitus on päättänyt käynnistää alueen asemakaavoituksen kaupungin aloitteesta. (KH 22.10.2018 §345). Asemakaava kuulutettiin vireille kaupungin kotisivuilla ja ilmoitustaululla sekä Rannikkoseudussa.

Asemakaavoittaja on laatinut osallistumis- ja arviointisuunnitelman eli OAS:n. OAS laadittiin 20.11.2018.

- Asiasta järjestettiin yleisötilaisuus 4.12.2018 Kultarannan koululla kello 18.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta voi jättää mielipiteen kaavoituksen aikana kaavoittajalle.

Valmistelu- eli luonnosvaihe (asemakaavaluonnos 03-04 / 2019)

Asemakaavoittaja laati asemakaavaluonnoksen.

Tekninen lautakunta asetti luonnoksen yhdessä OAS:n kanssa nähtäville 29.3. – 30.4.2019 väliseksi ajaksi. Nähtävilläolosta kuulutettiin kaupungin kotisivuilla ja ilmoitustaululla sekä Rannikkoseudussa.

- Asiasta pidettiin yleisötilaisuus 11.4.2019 kello 18 kaupungintalon valtuustosalissa.
- Kaavaluonnoksesta ja OAS:sta pyydettiin lausunnot asianosaisilta viranomaisilta.
- Valmisteluaineistosta saatiin viisi lausuntoa ja yhteensä 11 mielipidettä, mielipiteissä oli yhteensä 210 nimeä. Kaavaprosessista tehtiin myös yksi valtuustoaloite.

Ehdotusvaihe (asemakaavaehdotus 10-12 / 2019)

Kaavaluonnoksen ja siitä saadun palautteen pohjalta on laadittu kaavaehdotus (päiväys 14.10.2019) sekä asemakaavan selostus. OAS on päivitetty (päiväys 14.10.2019).

- Tekninen lautakunta sekä kaupunginhallituksen konsernijaosto käsittelevät kaavaehdotuksen, jonka kaupunginhallitus hyväksyy ja asettaa julkisesti nähtäville.
- Maanomistajien kanssa valmistellaan tarvittaessa maankäyttösopimus.
- Kaavaehdotus on nähtävillä vähintään 30 päivää, jonka aikana kunnan jäsenillä ja osallisilla on oikeus tehdä kirjallinen muistutus ehdotuksesta (MRL 65 §; MRA 27 §). Nähtävilläolosta kuulutetaan kaupungin kotisivuilla ja ilmoitustaululla sekä Rannikkoseudussa.
- Kaavaehdotuksesta pyydetään tarvittavat viranomaislausunnot ja lautakuntien lausunnot.
- Kaavaehdotuksesta voi jättää kirjallisen muistutuksen nähtävilläoloaikana.

Hyväksymisvaihe (aikataulutavoite: hyväksymiskäsittely 01 / 2020)

Kaupunginhallitus käsittelee tarkistetun kaavaehdotuksen sekä vastineet jätettyihin muistutuksiin ja lausuntoihin. Kaupunginhallitus esittää kaavaehdotuksen kaupunginvaltuustolle, joka hyväksyy asemakaavan.

- Maanomistajien kanssa tehdään tarvittaessa maankäyttösopimus.
- Päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen.

Osalliset

Osallisia asiassa ovat alueen maanomistajat ja kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa sekä ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (MRL 62§).

Osallisia ovat:

- Maanomistajat ja rajanaapurit
- Lähialueen asukkaat, paikalliset yhdistykset ja yritykset
- Muut joiden elämään asemakaava vaikuttaa
- Naantalin kaupungin asianosaiset toimialat
- Varsinais-Suomen ELY-keskus
- Varsinais-Suomen liitto
- Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos
- Naantalin Energia Oy
- Caruna oyj
- Fingrid Oy
- Verkkoyhtiöt

Yhteystiedot

Lisätietoja asemakaavan laatimiseen liittyvistä asioista saat www.naantali.fi sekä:

Naantalin kaupunki

Tekniset palvelut | maankäyttöosasto | kaavoitus

Käsityöläiskatu | PL 43 | 21101 Naantali

p. (vaihde) +358 2 4345 111

kaupunginarkkitehti

Oscu Uurasmaa

p. +358 444 171 229

kaavoitusinsinööri

Eeva Rytkölä

p. +358 444 171 248

Sähköpostiosoitteet:

kirjaamo@naantali.fi

etunimi.sukunimi@naantali.fi

NAANTALIN LUONNONMAAN RYMÄTTYLÄNTIEN ETELÄPUO- LEISEN SUUNNITTELUALUEEN LUONTOARVOJEN PERUSSELVITYS 2018

Piispanhiippoja kasvaa osa-alueen 4 lehtokuviolla

Sisältö

1. Johdanto	3
2. Aineisto ja menetelmät.....	3
3. Tutkimusalue	4
4. Tulokset	5
4.1 Alueen yleiskuvaus ja luontotyypit.....	5
4.2 Arvio alueen pesimälinnustosta	13
4.2.2 Alueella pesivät /esiintyvät kansallisessa uhanalaisluokituksessa (Tiainen ym. 2015) mainitut lintulajit	14
4.2.3 Muu pesimälinnusto	15
4.3 Hakahiippasammalselvitys.....	15
5. Arvio lisäselvitystarpeista	16
6. Yhteenveto	16
7. Lähteet ja kirjallisuus.....	17
8. Liitteet	18

1. Johdanto

Naantalin kaupunki /Oscu Uurasmaa tilasi heinäkuussa 2018 Suomen Luontotieto Oy:ltä Naantalin Luonnonmaan saarella sijaitsevan Rymättylängtien eteläpuoleisen alueen luontoarvojen perusselvityksen. Selvitys liittyy kaavoitushankkeen ympäristösuunnitteluun ja ympäristövaikutuksiin liittyviin perusselvityksiin. Tehtävän yhteyshenkilönä on tilaajan puolella toiminut Oscu Uurasmaa ja Suomen Luontotieto Oy:ssä Jyrki Matikainen.

2. Aineisto ja menetelmät

Tutkimusalueelta (karttaliite 1) selvitettiin Luonnonsuojelulain tarkoittamat suojeltavat luontotyypit (Luonnonsuojelulaki 1996/1096, 29§), Metsälain tarkoittamat erityisen tärkeät elinympäristöt (1996/1093, 10§) ja Vesilain (Vesilaki 587/2011) suojelemaat pienvesikohteet, kuten lähteet ja purot. Selvitys sisälsi myös uhanalaisia tai silmälläpidettäviä luontotyypppejä (Rau-nio ym. 2008) koskevan tarkastelun. Inventointi toteutettiin Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohjeen (Pääkkönen 2000) mukaisesti.

Luontotyyppiselvitys, jonka yhteydessä etsittiin myös uhanalaisia putkilokasvilajeja, tehtiin 21.7. – 3.10.2018 välisenä aikana. Tilauksen ajankohdasta johtuen alueelta ei voitu tehdä pesimälinnustoselvitystä, mutta selvitystyön yhteydessä etsittiin Lintudirektiivin liitteen I lajeihin kuuluvia paikkalintuja sekä kansallisessa uhanalaisluokituksessa (Tiainen ym. 2015) mainittuja paikkalintuja. Tämän lisäksi alueelta etsittiin pysyvän pesän rakentavien petolintujen pesiä. Myöskään liito-oravaselvitystä ei ajankohdan vuoksi pystytty luotettavasti tekemään. Luonnonmaan saaren alueelta ei kuitenkaan ole julkaistuja liito-oravahavaintoja ja lajin leviäminen saarelle on epätodennäköistä. Myöskään viitasammakkoselvitystä ei alueelta ajankohdan vuoksi tehty. Alueelta ei tehty detektorihavainnointiin perustuvaa lepakkoselvitystä, mutta alueelta etsittiin muiden selvitysten yhteydessä myös mahdollisia lepakoille sopivia talvehtimispaikkoja, kuten vanhoja maakellareita ja louhikoita, joissa on riittävän syvälle ulot-

Alueella on tiheä metsäkaurispopulaatio

tuvia halkeamia. Alueelle tehtiin vielä lokakuun alussa erillinen maastokäynti, jossa etsittiin alueella aiemmin esiintynyttä uhanalaista hakahiippasammalta (*Orthotrichum stramineum*) alueen haapavaltaisilta metsäkuvioilta.

3. Tutkimusalue

Laajan tutkimusalueen pinta-ala on noin 160 ha ja osa siitä on viljelyksessä olevaa peltoa ja nurmea. Suunnittelualueen sisään jää asutusta, mutta rakennusten piha-alueita ei tässä selvityksessä inventoitu. Kallioalueita ja asutuksen reunaosien puistomaisesti hoidettuja metsäalueita lukuun ottamatta kaikki alueen metsäkuviot ovat hoidettuja ja pääosin melko nuoria talousmetsiä. Alueen pohjoisosassa on avohakkuualueita ja osa-alueiden 1 ja 2 metsäkuviot on harvennettu muutamia vuosia sitten. Alueen itäreuna, joka jää käytännössä asuinalueiden väliin on pääosin entistä peltoa, josta osaa hoidetaan edelleen nurmena.

Alueen sisällä on yksi tunnettu perinnebiotooppi eli Viialan niitty osa-alueella 5. Lisäksi alueen itä- ja koillispuolella on Luonnonsuojelulain 29 § mukaiset tervaleppäkorven luontotyyppivaatimukset. Näiden selkeiden suojelukohteiden ja suunnittelualueen väliin jää leveä suojavaiohyke.

Luonnonmaantieteellisesti alue kuuluu hemiboreaaliseen vyöhykkeeseen, jota myös tamivyöhykkeeksi kutsutaan. Tälle vyöhykkeelle ovat tyypillisiä jalopuulehdot sekä runsaslajiset niityt. Vaikka alueella kasvaa tammia (*Quercus robur*) ja vaahteroita (*Acer platanoides*), ei jalopuulehtoja suunnittelualueella esiinny.

Talousmetsäkäytön ja viljelyn lisäksi aluetta käytetään virkistyskäyttöön ja alueella risteilee polkuja. Osa poluista on kunnostettuja ja alueelle on rakennettu mm. siltoja oijen yli. Inventointiajankohtana alueella havaittiin säännöllisesti maastopyöräilijöitä sekä myös suunnistajia.

Peltokurjennokka on harvinainen muinaistulokas

4. Tulokset

4.1 Alueen yleiskuvaus ja luontotyytit

Koska suunnittelualue on laaja, jaettiin se yhteensä viiteen osa-alueeseen, joista kustakin tehtiin lyhyt kasvillisuuden ja luontotyyppien kuvaus. Osa-alueiden rajausta ei noudateta kasvillisuustyyppien rajoja vaan perustuu maankäyttöön, pinnanmuotoihin sekä osin metsäkuvioihin. Osa-alueiden kuvauksessa selvitettiin alueen metsätyypit, aluskasvillisuuden valtalajisto sekä mahdolliset vaateliaimmat lajit. Erityiskohteista laadittiin tarkempi kuvaus ja ne rajattiin gps:llä maastossa. Osa-alueiden rajausta on esitetty karttaliitteessä 1. Erityiskohteiden sijainti on esitetty myös koordinaattitietona (ETRS-TM35FIN).

Osa-alue 1

Alue käsittää pääosin tasamaalle sijoittuvan alueen, joka pohjoisosiltaan rajautuu Rymättylängtiehen ja eteläosiltaan suureen voimalinjaan. Valtaosa alueesta on nurmena viljeltyä peltoa, mutta osa peltoalueesta on jätetty pensoittumaan. Alueella on jo pitkälle metsittynyt, rauduskoivuvaltainen (*Betula pendula*) entinen peltokuvio, joka rajautuu Linnavuoren asuinalueeseen. Alueen poikki kulkee kaivettu oja, jossa oli vettä myös hyvin kuivan kesän jälkeen. Osa-alueen metsät ovat nuoria ja erityisesti peltojen reunamilla kasvaa runsaasti rauduskoivua ja paikoin myös raitaa (*Salix caprea*), tervaleppää (*Alnus glutinosa*) ja haapoja (*Populus tremula*). Rymättylängtien varressa puustoa on harvennettu aina suunnittelualueen länsirajalle asti. Osa-alueeseen kuuluu hyvin reheväkasvuinen maankaatopaikka tai täyttömaa-alue, jossa valtalajisto muodostuu tyyppä suosivista kulttuurilajeista kuten juolavehnästä (*Elymus repens*), pujosta (*Artemisia vulgaris*), nurmiröllistä (*Agrostis capillaris*), puna-apilasta (*Trifolium pratense*) sekä lupiinista (*Lupinus polyphyllus*), joka vieraslajina kasvaa runsaana täyttömaa-alueen lakialueella. Maankaatopaikan alueella on ketun tai mäyrän pesäluolasto, joka on kaivettu syvälle louhikon sisään.

Erityiskohteet

Pieni katajaketolaikku.

Koordinaatit N: 6712523,103 ja E: 225024,975

Alueella on pieni katajakasvusto, joka sijoittuu pienelle kumpareelle voimalinjan alle. Alueella kasvaa kymmenkunta katajaa (*Juniperus communis*), josta osa on pylväsmäisiä. Osa alueen katajista on kaadettu linjan raivauksen yhteydessä. Katajien ympäristössä kasvaa jonkin verran ketolajistoa, kuten pukinjuurta (*Pimpinella saxifraga*), särmäkuismaa (*Hypericum maculatum*), rätväntä (*Potentilla erecta*) ja myös yksinäinen mäkitervakko (*Silene viscaria*). Alue ei täytä Luonnonsuojelulain määritelmää katajaketo-luontotyyppistä. Kohde vaatisi raivauksia ja niittoa.

Osa-alue 2

Alue käsittää yhtenäisen metsäalueen, joka idässä rajautuu maankaatopaikkaan, pohjoisessa Rymättylängtiehen ja etelässä voimalinjaan. Maankaatopaikan läheisyydessä maasto on melko tasaista ja kosteapohjaista ja alue on ojitettu. Alue on sekametsää, jossa havupuiden lisäksi puustoon kuuluu runsaasti raudus- ja hieskoivua (*Betula pubescens*), raitaa sekä haapaa. Puusto on nuorta ja koko alue on harvettu muutamia vuosia sitten. Ojitetulla alueella aluskasvillisuus on rehevää ja alueen putkilokasvilajistoon kuuluu korpi- ja viitakastikka (*Calamagrostis purpurea* ja *C. canescens*) sekä paikoitellen laajoja kasvustoja muodostava sananjalka (*Pteridium aquilinum*). Alueella on runsaasti lahoppua hakkuutähteiden muodossa. Osa-alueen länsiosassa on laaja puustoinen kallioalue, jossa on muutamia laajempia avokallio-olaukkuja. Täällä puustoon kuluu muutamia vankkaoksaisia "saaristomäntyjä". Osa-alueen länsireunassa havaittiin nuori harmaapäätikka.

Erityiskohteet

Suuri haapa. Maisemapuu. Koordinaatit N: 6712513,583 ja E: 224463,777

Osa-alueen keskiosassa, lähellä voimalinjojen risteyskohtaa on hakkuissa säästetty erittäin kookas haapa, joka kasvaa harvapuustoisessa nuoressa metsäkuvioissa. Kosteassa notkelmassa kasvava puu on erittäin paksurunkoinen ja pitkä ja se erottuu maisemakuvassa pitkälle. Puu täyttää maisemapuun kriteerit.

Katajaa kasvava kallioketo.

Koordinaatit: N: 6712464,006 ja E: 224336,293

Osa-alueen eteläreunalla, voimalinjan alla, kasvaa melko laajalla alueella pylväsmäisiä katajia. Alue on kallioista ja kallioiden reunamilla ja katajien lomassa on pieniä epäyhtenäisiä kallioketolaikkuja. Putkilokasvilajistoltaan kohde on melko niukka ja lajistoon kuuluu mm. mäkitervakko, jänönsara (*Carex ovalis*), virnasara (*Carex pilulifera*), isomaksaruoho (*Sedum telephium*) sekä ahosuolaheinä (*Rumex acetosella*). Vaikka alueella ei ole yhtenäistä ketoa, on kohde maisemallisesti pylväskatajien vuoksi hieno.

Osa- alue 3

Osa-alue käsittää laajan kallioisen metsäalueen, joka rajautuu pohjoisosiltaan voimalinjaa ja etelä-osiltaan peltoon ja kaava-alueen rajaan. Idänpuolella on kapea peltojuotti, joka rajau-

*Kookas maisemapuuhaapa
osa-alueella 2*

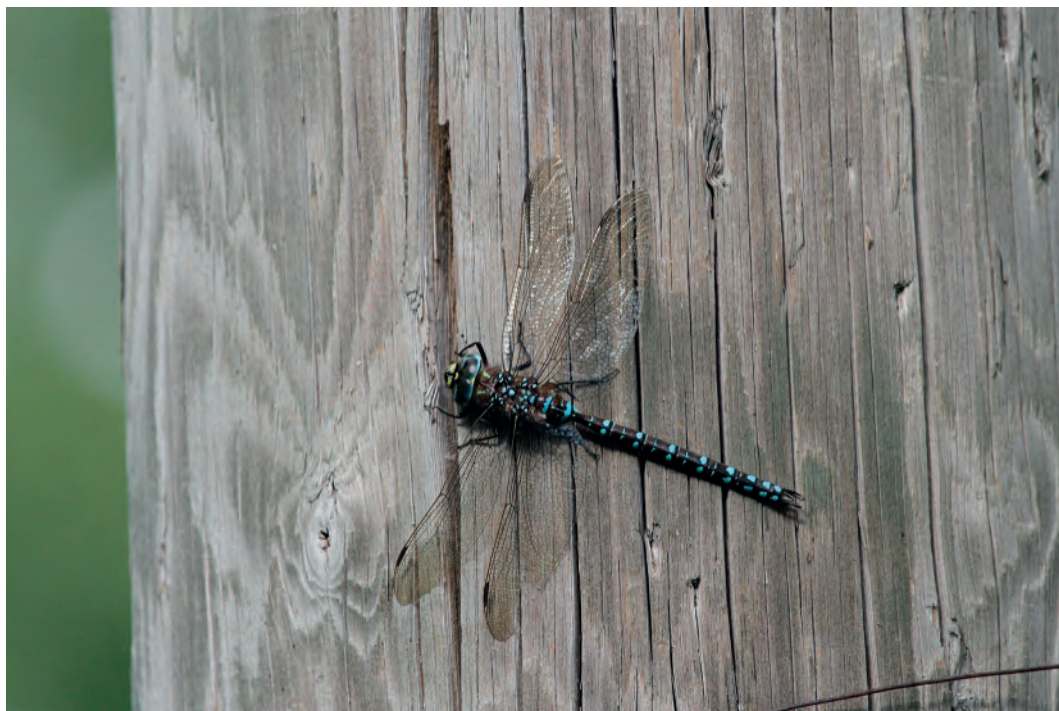
tuu tiheään pientaloasutukseen. Suurin osa alueesta on hoidettua talousmetsää, eikä alueella ole vanhan metsän kuvioita tai luonnontilaisia kohteita erityiskohteita lukuun ottamatta. Alueella on kaksi kallioaluetta, joista eteläisempi on hyvin laaja (kts. erityiskohteet). Metsätyyppi alueella on pääosin mustikkatyyppin kangasta, mutta kallioalueilla on myös karumpaa puolukkatyyppin kangasta ja muutamien kohdin peltojen reunamilla on myös oravanmarjatyyppin kankaaksi luokiteltavia laikkuja. Puusto on havupuuvaltaista ja kallioalueilla ja niiden reunoilla mänty kasvaa valtapuuna. Kallioiden välisissä notkelmissa on kuusivaltaisia kuvioita ja erityisesti peltojen reunamilla kasvaa runsaasti rauduskoivua ja paikoin myös haapaa. Suurin osa alueen metsäkuvioista on harvennettu muutamia vuosia sitten ja alueen pohjoisosassa lähellä voimalinjaa on myös taimettuvaa avohakkuu-aluetta. Alueella on myös hieman laajempi taimikkoalue eteläisimmän kallioalueen länsipuolella pellon reunassa. Osa alueen aluskasvillisuus on tavanomaista havumetsien peruslajistoa. Alueella on muutamia laajempia sananjalkakasvustoja, mutta suursaniaisia kuten hiirenporrasta (*Athyrium filix-femina*) esiintyy runsaammin vain kallioalueiden välisessä notkelmassa, joka lienee aiemmin ollut tervaleppäkorpea.

Erityiskohteet

Metsälakikohde: Niukkatuottoinen avokallio, jyrkänne

Koordinaatit N: 6712228,491 ja E: 225064,876

Alueen pohjoisosassa on melko pienialainen avokallioalue, jonka luoteisreunalla on myös pitkä jyrkänne. Jyrkänne on kuitenkin pudotuskorkeudeltaan alle 10 metriä, joten se ei täytä Metsälain 10 § määritelmää erityisen tärkeästä elinympäristöstä (jyrkänne). Kallioalueella on muutamien aarin kokoisia poron- ja hirvenjäkelän peittämiä avokalliopintoja, jotka ovat hyvin säilyneet kulutukselta. Avokalliolaikkujen välissä kasvaa varttuneita mäntyjä ja myös osa kallioalueesta on harvennettu muutamia vuosia sitten. Kallioalueen eteläreunassa on rinteessä sijaitseva pienialainen louhikko, jonka ympäristössä on hieman runsaammin lahoppua. Alueella on myös muutama kolopuupötkkelö.

Alueella havaittiin siniukonkorento

Erityiskohteet

Metsälakikohde: Niukkatuottoinen avokallio, jyrkänne

Koordinaatit N: 6711920,380 ja E: 224828,859

Alueen keskiosaa hallitsee melko jyrkkärinteinen laaja kallioalue, jonka huippu kohoaa yli 40 metrin korkeuteen merenpinnasta. Kallion laaja lakialue on harvapuustoista männikköä ja mäntyjen välissä on laajoja avokalliopintoja. Kalliot ovat poronjäkälien (*Cladonia*), hirvenjäkälien (*Cetraria islandica*) ja sammalten peittämiä ja kenttäkerros on hyvin säilynyt alueen virkistyskäytöstä huolimatta. Lakialueelle tulee polkuja useasta suunnasta ja vain kallion ylin huippu, josta on hienot näkymät etelänsuuntaan, on hieman kulunut. Kallion reuna-alueen rinteet ovat melko jyrkkiä ja alueen pohjoisosaa täyttäneen jyrkänne määritelmän, vaikka pystysuoria jyrkänneitä ei alueella ole. Kallionlänsipuoleinen jyrkänne on muita rinteitä loivempi. Kallioalueen puusto on varttunutta, mutta erityisen vanhoja mäntyjä ei alueella kasva. Lakialueella on kuitenkin muutamia hieman paksurunkoisempia, vääräöksaisia "saaristomäntyjä". Alueella on muutamia pystykeloja ja ainakin yksi kolopuu. Alueen lakialueella ja länsirinteessä on pieniä kallioketolaikkuja, joiden putkilokasvilajisto on kuitenkin niukka. Lajistoon kuuluu kalliohatikka (*Sparganium angustifolium*), ahosuolaheinä, keltamaksaruoho (*Sedum acre*) ja jänönsara. Valtalajina kasvaa metsälauha (*Deschampsia flexuosa*). Kallioalueella havaittiin töyhtöiaispokkeja ja kallion huipun länsireunalta löytyi kaksi melko tuoretta huuhkajan oksennuspalloa.

Osa-alue 4

Alueen länsiosassa on laaja, yhtenäinen metsäkuvio, joka rajautuu länsiosiltaan peltoihin ja myös harvaan asutukseen. Alueen eteläosa on melko monotonista, mustikkatyypin kangasta, jossa mänty ja kuusi ovat valtalajeja. Puusto on keski-ikäistä tai varttunutta ja aluetta on harvettu. Lehtipuuta alueella kasvaa lähinnä peltojen reunamilla. Metsätyyppi on lähes koko alueella mustikkatyypin tuoretta kangasta, jossa aluskasvillisuuden valtalajiston muodostavat mustikka (*Vaccinium myrtillus*), puolukka (*Vaccinium vitis-idaea*) ja metsälauha. Muutamin kohdin esiintyy hieman laajempia sananjalkakasvustoja. Niukka pensaskerros muodostuu

Pyy kuuluu alueen pesimälinnustoon

puiden taimista. Alueen keskiosassa on puustoinen kalliokumpare. Lahopuuta on alueen eteläosassa lähinnä vain hakutähteiden muodossa. Osa alueen itäreuna, pellon luoteisnurk-
kauksesta lähtien on kuitenkin nuorta, taimivaiheen ohittanut mäntyvaltaista metsää, jossa
puustoon kuuluu myös kuusta, rauduskoivua ja muutamia kohdin myös pihlajaa. Metsäku-
vio on paikoin hyvin tiheä. Metsätyyppi on tälläkin alueella mustikkatyyppin kangasta, mutta
aluskasvillisuudessa näkyy edelleen hakkuiden jälkeinen pioneerivaikutus mm. metsäkasti-
kan runsautena. Osa-alueeseen kuuluvan laajan peltoalueen itäreunalla on kuusi erillistä,
puustoista metsäsaarekettä, jotka ovat maisemallisesti merkittäviä. Saarekkeet ovat lehtipuu-
valtaisia ja niillä kasvaa myös muutama yksittäinen tammi. Saarekkeiden reunoilla on muu-
tamin kohdin hyvin pienialaisia ketolaikkuja. Peltosaarekkeiden lähistöltä löytyi kaksi hento-
savikkaa (*Chenopodium polyspermum*) keskeltä peltoa. Hentosavikka on rikkakasvilajistoon
kuuluva yksivuotias muinaistulokas, joka nykyisin on pelloilla hyvin harvalukuinen. Lajin
levinneisyys painottuu Lounais-Suomeen.

Osa-alueen itäosan pellon reunassa havaittiin pyypokue, jossa oli vähintään viisi jo hyvin
lentävää poikasta. Alueella havaittiin myös punatulkkupoikue.

Erityiskohde

Pieni tammiesiintymä

Koordinaatit N: 6712237,704 ja E: 224246,103

Osa-alueen länsireunalla, pellon reunavyöhykkeellä kasvaa noin 20 tammea laajalla, usean
hehtaarin alueella. Tämän lisäksi alueella on satakunta tammen taimea. Suurimmat tammet
ovat hieman yli kymmenmetrisiä. Alueen tammet ovat poikkeuksellisen suorarunkoisia ja ly-
hytoksaisia ja niillä saattaa olla jalostusarvoa. Osa tammista on kärsinyt kuusten varjostukses-
ta. Alueen metsätyyppi on oravanmarjatyyppin tuoretta kangasta. Koska esiintymä sijoittuu niin
laajalle alueelle, ei kohde täytä jalopuulehto-luontotyyppin kriteereitä.

Lehtolaikku. Metsälain 10 § mukainen erityisen tärkeä elinympäristö

Koordinaatit N: 6712406,392 ja E: 224331,408

Yleiskuva osa-alue 4 eteläosasta

Pienialainen kallionaluslehto, jonka pinta-ala on vain noin 5 aaria. Alue on kuusettunut, mutta rehevällä multamaalla kasvaa myös tervaleppää, rauduskoivua ja rinteen yläosassa myös tammia. Aluskasvillisuuden lajistoon kuuluu mm. hiirenporras, metsänalvejuuri (*Dryopteris carthusiana*), lillukka (*Rubus saxatilis*), oravanmarja (*Mainthemum bifolium*) ja valkovuokko (*Anemone nemorosa*). Alueella on hieman runsaammin lahoppua ja myös tuulenkaatoja. Maapohjan rehevyydestä kertoo myös sienilajisto, sillä alueella kasvoi runsaasti piispanhiippoja (*Gyromitra infula*) sekä viherkaulussieniä (*Stropharia aeruginosa*), mustatorvisienten (*Craterellus cornucopioides*) ohella.

Osa-alue 5

Osa-alue käsittää alueen rakentamattoman itäosan, joka jää kahden tiiviisti rakennetun omakotialueen väliin. Vain itäpuolella osa-alue rajautuu hieman suurempaan metsäkuvioon. Tämä Käköläntiehen rajautuva metsäkuvio on mäntyvaltaista ja melko kallioista kangasmet-sää, jossa metsätyyppi on mustikkatyyppin kangasta. Puusto alueella on varttunutta ja alueella on myös muutama pystykelo. Alueen puustoa on harvennettu Käköläntien varresta. Metsän reunaosien kasvillisuus on kulttuurivaikutteista ja alueella kasvaa mm. yksittäisiä vaahteroita. Metsäkuviota lukuun ottamatta lähes koko muu osa-alue on puoliavointa entistä peltoa tai niittyaluetta, josta osaa hoidetaan säännöllisesti niittämällä. Alueella on myös hoidettua

*Osa-alueen 4
lehtokuvilla
kasvaa tervaleppää*

Osa-alue 5 pohjoisempi kallioketo

Osa-alue 5 eteläläisempi kallioketo

nurmikkoa ja istutuksia. Läheisen asutuksen vuoksi alueella on erilaisia toimintoja, kuten urheilukenttä ja alueella risteilee polkuja. Alueen keskiosassa on perinnebiotooppikohde, jota kutsutaan Viialan niityksi (Lehtomaa 2000). Tätä aluetta niitetään kaupungin toimesta säännöllisesti. Alueen itäosassa on kaksi erillistä kallioketoa (kts erityiskohteet). Alueen itäosan entinen peltoalue on pahoin rehevöitynyt ja vain osa alueesta on nurmena.

Erityiskohteet

Viialan niitty. Perinnebiotooppi

Kahden omakotialueen väliin jäävä hoidettu niittyalue, joka on luokiteltu paikallisesti arvokkaaksi perinnebiotoopiksi. Kohde on nykyisin käytännössä hoidettua nurmea, jossa putkilokasvilajisto on varsin köyhää ja ketolajit niukkoja. Alueen aluskasvillisuuden valtalajisto koostuu nurmipuntarpäästä (*Alopecurus pratensis*), koiranputkesta (*Anthriscus sylvestris*) sekä reunoilla myös juolavehnästä (*Elymus repens*). Alueen reunaosat ovat paikoin pahoin rehevöityneet. Kohde on aiempaan kuvaukseen (Lehtomaa) verrattuna köyhtynyt melkoisesti.

Alueen itäosan kalliokedot. Runsaslainen ketokohde

Koordinaatit. Pohjoisempi kallioketo N: 6712213,114 ja E: 225839,817

Eteläisempi kallioketo N: 6712082,614 ja E: 225856,317

Alueen itäosassa on kaksi kalliopaljastumaa, pääosin rehevöityneen entisen pellon ympäröimänä. Kalliopaljastumien päällä ja niiden reunoilla on kallioketoa, jossa putkilokasvilajisto on monimuotoista. Alueen ketolajistoon kuuluu mm. sikoangervo (*Filipendula vulgaris*), pukinjuuri, mäkitervakko, kissankello (*Campanula rotundifolia*), harakankello (*Campanula patula*), piennarmatar (*Galium × pomeranicum*), ahomatara (*Galium boreale*), peltokurjenokka (*Erodium cicutarium*), keto-orvokki, viherjäsenruoho (*Scleranthus annuus*), ketokeltto (*Crepis tectorum*), torrösara (*Carex muricata*), jänonsara (*Carex ovalis*) ja litteänurmikka (*Poa compressa*). Pensaskerroksen lajistoon kuuluu niukkana kasvavat katajat ja orjanruusut (*Rosa dumalis*). Kallioketolaikuista eteläisempi on laajempi ja monimuotoisempi. Kummallakin kohteella havaittiin runsaasti päiväperhosia ja alueella havaittiin mm. loistokultasiipi (*Lycae-*

Viialan niityn luontoarvot ovat heikentyneet

na virgaureae) ja karttaperhonen (*Araschnia levana*). Alueen ympäristössä lenteli runsaasti siniukonkorentoja (*Aeshna juncea*) ja alueen eteläpuoleisimman kalliokedon reunalla on pieni järviruokoa (*Phragmites australis*) kasvava ojanvarsi, jossa oli vettä myös kuivan kesän jälkeen. Oja saattaisi olla riittävän runsasvetinen sudenkorentojen toukkien kasvuympäristöksi.

4.2 Arvio alueen pesimälinnustosta

Tilauksen ajankohdan vuoksi systemaattista pesimälinnustoseselvitystä ei ollut enää mahdollista tehdä. Alueelta haettiin kuitenkin muiden selvitysten yhteydessä Lintudirektiivin liitteen I paikkalintuja, kuten myös kansallisessa uhanalaisluokituksessa (Tiainen ym. 2015) mainittuja lintulajeja. Samoin alueelta etsittiin pysyvän pesän rakentavien petolintujen pesiä.

4.2.1 Alueella mahdollisesti pesivät/ esiintyvät Lintudirektiivin (Council Directive 79/409/ETY) liitteen I pesimälajit liitteen I pesimälajit

Huuhkaja (Bubo bubo) 1 pari ?

Osa-alueelta kolme löytyi kallion lakialueelta kaksi huuhkajan melko tuoretta oksennuspalloa. Lajille tyypilliseen tapaan lintu oli oleskellut kallioalueen huipulla. Koska havainto tehtiin heinäkuun lopulla, on mahdollista, että lintu on pesinyt lähialueella. Huuhkajan poikaset vie-roitetaan tavallisesti vasta loppukesällä, joten kyseessä voi olla myös poikasen oksennuspallo. Suunnittelualueella ei ole tunnettua huuhkajan pesäpaikkaa Luonnontieteellisen keskusmu-seon rengastustoimiston mukaan. Toisaalta lajia ei välttämättä ole alueelta systemaattisesti etsitty.

Laji on sopeutumassa ihmistoimintaan ja mm. Helsingissä laji pesii jo asutuksen keskellä ja havaintoja lajin kaupungistumisesta on tehty myös muissa kaupungeissa. Suunnittelualueella on lajille sopivia pesimäpaikkoja, kuten rauhallisia kalliorinteitä ja laji voi pesiä myös tasamaalla esim. kaatuneen puun juurakossa.

Huuhkajan mahdollinen pesiminen alueella on selvitettävä ensi keväänä tehtävällä kuunteluhavainnoinnilla, ja mikäli alueella on reviiri, on mahdollinen pesäpaikka etsittävä.

*Huuhkaja
saattaa pesiä
alueella*

Pyy (*Bonasa bonasia*) 1 pari

Osa-alueelta neljä löytyi pyypoikue jossa oli vähintään 5 poikasta. Laji on harvalukuinen laji, mutta ei harvinainen Luonnonmaan alueella.

Harmaapäätikka (*Picus canus*) 1 pari

Osa-alueelta kaksi löytyi jo itsenäistynyt harmaapäätikan poikanen. Koska lintu lensi jo hyvin, on mahdollista että laji on pesinyt suunnittelualueen ulkopuolella.

Palokärki (*Dryocopus martius*) 1 pari

Osa-alue kolmen kallioalueen reunamilla havaittiin aikuinen palokärki heinäkuun käynnillä ja syksyllä kuultiin palokärjen ääntelyä osa-alue neljän alueelta. Poikue tai pesähavaintoja ei lajista alueella tehty. Palokärjen reviiri on usean neliökilometrin laajuinen ja lajin ruokailulennot voivat ulottua kilometrienkin päähän pesältä. Lajin ruokailujalkia näkyi koko suunnittelualueella ja alue saattaa kuulua useamman palokärkiparin elinpiiriin erityisesti talviaikaan.

4.2.2 Alueella pesivät /esiintyvät kansallisessa uhanalaisluokituksessa (Tiainen ym. 2015) mainitut lintulajit

Töyhtötiainen (*Lophophanes cristatus*) 1-2 paria (VU=vaarantunut)

Osa-alueella kolme havaittiin töyhtötaispoikue ja syksyn käynnillä havaittiin osa-alueella neljä kaksi töyhtötiaista. Laji kovertaa pesäkolonsa tavallisesti pitkälle lahonneeseen koivupötkelöön, joita on niukasti alueella. Laji saattaa poikkeuksellisesti pesiä myös linnunpöntössä.

Punatulkku (*Pyrhula pyrhula*) 1 pari (VU=vaarantunut)

Osa-alue neljän taimikkoalueella havaittiin aikuinen punatulkku kahden vielä huonosti lentävän poikasen kanssa. Vaikka laji voi pesiä vielä elokuussakin, on heinäkuun lopulla tehty havainto melko myöhäinen. Laji pesii tavallisesti nuorissa kuusivaltaisissa metsissä ja pesä rakennetaan usein reunavyöhykkeellä sijaitsevaan katajaan tai nuoreen kuuseen.

Töyhtötiainen havaittiin alueella

4.2.3 Muu pesimälinnusto

Alueelta ei löytynyt pysyvän pesän rakentavien petolintujen pesiä. Osa-alueen kaksi ja kolme raja-alueella havaittiin äänekäs, pesästä lähtenyt varpushaukkapesye, jossa oli 2 maastopoi-kasta. Laji on todennäköisesti pesinyt jossain lähistöllä. Osa-alueen 4 etelärajalta löytyi vanha varpushaukan pesä, jossa lieenee pesitty edellisenä vuonna. Alueelle on ripustettu lehtopöllön pönttöjä ainakin osa-alueelle neljä ja laji saattaa pesiä alueella säännöllisesti. Kololintuja on alueella niukasti luonnonkolojen niukkuuden vuoksi, mutta lähitalojen pihoiissa on runsaasti pönttöjä. Luonnonkoloja on lähinnä alueiden kallioalueiden reunamilla, joissa puusto on hieman varttuneempaa. Alueen pensaikko- ja lehtolajisto on niukka sopivien ympäristöjen puuttumisen vuoksi, ja alueen pellot ovat, alueen länsireunan laajaa peltokuviota lukuun ottamatta, liian pieniä peltolinnuston elinympäristöiksi.

4.3 Hakahiippasammalselvitys

Suunnittelualueelta on olemassa vanha havainto nykyisin hyvin harvinaisesta hakahiippasam-malesta. Laji on nykykäsityksen mukaan käytännössä hävinnyt manneralueelta ja saaristoalu-eellakin laji on hyvin vähälukuinen (Laaka-Lindberg ym. 2009). Lajia etsittiin lokakuun alussa alueen pellonreunojen haapojen ja raitojen rungoilta tuloksetta ja kaikki löydetty ja määri-tetyt hiippasammalet olivat tikanhiippasammalia (*Orthotrichum speciosum*), joka Naantalin alueella on tavallinen haavan epifyttisammal. Hiippasammalet ovat hyvin vaikeasti tunnis-tettava ryhmä ja eri hiippasammallajeja on Suomessa tavattu 18 lajia, joista lähes kaikki ovat harvinaisia. Yleisiä puiden rungoilla kasvavia lajeja on kaksi, joista toinen on alueella esiinty-vä tikanhiippasammal ja toinen haavanhiippasammal (*Orthotrichum obtusifolium*).

Alueen metsiä on osiin hoidettu havupuita suosien ja vanhoja haapoja ja raitoja on alu-eella niukasti. Asutuksen läheltä on myös lahopuita poistettu ja puustoa harvennettu. Vähälu-kuinen laji on saattanut hävitä alueelta myös luonnollisista syistä.

Tikanhiippasammal

5. Arvio lisäselvitystarpeista

Koska selvitystyö tilattiin vasta heinäkuun puolivälissä, ei alueelta ollut enää mahdollista tehdä kattavaa luontoarvojen perusselvitystä. Luontotyyppien ja kasvillisuuden osalta selvitys on pääosin riittävä. Alueen kalliokedoilla saattaa kasvaa uhanalaista kevätlajistoa, joten nämä kohteet on syytä tarkistaa keväällä 2019. Mahdolliseen vaateliaan lajistoon kohdistuva pesimälinnustaselvitys on alueelta syytä tehdä erityisesti mahdollisen huuhkajan pesimäpaikan selvittämiseksi. Viitasammakoita alueen ojissa tuskin esiintyy, joten tarvetta kutuaikaiselle viitasammakkoselvitykselle ei ole. Lepakoita tiedetään esiintyvän jopa runsaslukuisena Luonnonmaan alueella ja alueelta on tehty tutkimuksia mm. vesisiipoista. Suunnittelualueella ei ole kosteikoita eikä merkittäviä kolopuukeskittymiä, joten optimaalista saalistus- tai pesimäympäristöä lepakoille suunnittelualueella tuskin on. Mahdollinen lepakkoselvitys kannattaa kohdistaa niille alueille, jolle maankäyttöä on suunnitteilla. Liito-oravaselvitykselle ei liene tarvetta, koska lajista ei ole julkaistuja tietoja Luonnonmaan alueelta.

6. Yhteenveto

Suunnittelualueella ei ole Luonnonsuojelulain 29 § mukaisia suojeltavia luontotyyppiejä. Lähes koko alueella kasvaa tammia, mutta jalopuulehdot luontotyyppit määritelmä ei tammien lukumäärän ja pienuuden vuoksi täyty. Alueen katajaesiintymät eivät ole riittävän edustavia katajaketo-luontotyyppin määritelmän täyttymiseen. Alueella on useita niukkatuottoisia kallioalueita, jotka täyttävät Metsälain 10 § määritelmän erityisen tärkeästä elinympäristöstä. Alueella on myös yksi lehtolaikku sekä louhikkoinen jyrkäne, jotka ovat myös Metsälain tarkoittamia erityisen arvokkaita elinympäristöjä. Nämä kohteet tulee jättää metsätaloustoimien ulkopuolelle. Vesilain (Vesilaki 587/2011) tarkoittamia suojeltavia pienvesiä ei alueella ole, eikä uhanalaisia tai silmälläpidettäviä luontotyyppiejä (Raunio ym 2008) alueella esiinny. Viialan niitty sekä läheiset 2 kallioketoa ovat perinnebiotooppeja, joista erityisesti kalliokedot ovat runsaslajisia. Viialan niityn luontoarvot ovat rehevöitymisen seurauksena selkeästi heikentyneet.

Vaikka ajankohdan vuoksi ei kunnollista liito-oravaselvitystä voinut tehdä, ei alueella todennäköisesti esiinny liito-oravia, sillä Luonnonmaan alueelta ei ole julkaistuja tietoja lajin esiintymisestä. Lajille sopivaa elinympäristöä alueella on, mutta lajille elinympäristöksi kaikkein optimaalisimpia kuusi-haapa sekametsäkuvioita ei alueella esiinny ja lajin levittäytymisen mantereelta saarelle on epätodennäköistä.

Alueen pesimälinnustoon kuuluu ainakin kolme Lintudirektiivin liitteen I pesimälajia, joista sekä harmaapäätikasta että pyystä tehtiin poikuehavainnot. Alue kuuluu lisäksi palokärjen reviiriin ja laji pesinee alueella ainakin ajoittain. Alueella tehty huuhkajan jätöshavainto viittaa siihen, että laji saattaa pesiä jossain Luonnonmaan alueella.

Alueelta etsittiin vanhan esiintymätiedon perusteella uhanalaista hakahiippasammalta tuloksetta. Laji on käytännössä hävinnyt manneralueelta (Laaka-Lindberg ym. 2009) ja kaikki määritetyt hiippasammat olivat tikanhiippasammalia (*Orthotrichum speciosum*), joka Naantalissa on tavallinen haavan epifyttisammal.

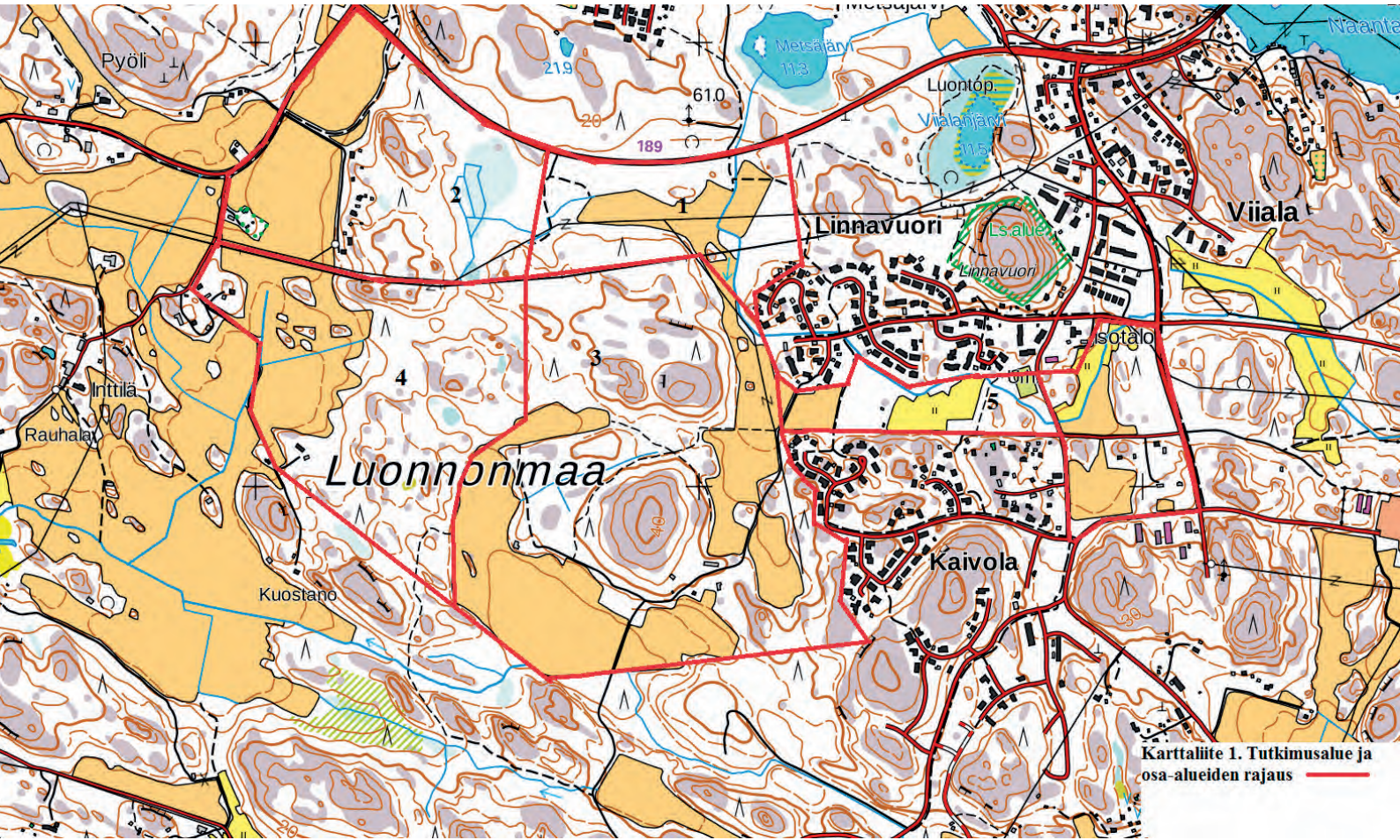

7. Lähteet ja kirjallisuus

- Airaksinen, O. & Karttunen, K. 2001: Natura 2000 -luontotyyppiopas. Ympäristöopas 46, 2. korj. painos, Suomen ympäristökeskus, Helsinki.
- Arnold.E.N & Burton J.A. 1978: A Field Guide to the reptiles and Amphibians of Britain and Europe.
- Karilas, Juhani: Luonnonmaan maisemaselvitys. Naantalin kaupunki 1991.
- Kiviluoto, Suvi ; Matikainen, Jyrki: Viialanmäen asemakaava-alueen luontoarvojen perusselvitys. Suomen Luontotieto 2004. (16/2004.) - 10 s.
- Koskimies, P. & Väisänen, R.A. 1988: Linnustonseurannan havainnointiohjeet (2. painos). Helsingin yliopiston eläinmuseo, Helsinki.
- Laaka-Lindberg, S., Anttila, S. ja Syrjänen, K. (toim.). 2009. Suomen uhanalaiset sammaleet. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Ympäristöopas. 347 s.
- Lappalainen, M. 2002: Lepakot. Salaperäiset nahkasiivet. Tammi
- Lehtomaa, Leena 1998: Luonnonsuojelu-, Metsä- ja Vesilakien mukaiset arvokkaat elinympäristöt Naantalissa. Luonto- ja maisematutkimus Lehtomaa.
- Lehtomaa, Leena 2000: Varsinais-Suomen perinnemaisemat. Lounais-Suomen ympäristökeskus. 429 s.
- Leivo, M., Asanti, T., Koskimies, P., Lammi, E., Lampolahti, J., Mikkola-Roos, M. & Virolainen, E. 2002: Suomen tärkeät lintualueet FINIBA. BirdLife Suomen julkaisu (No 4). 142 s. BirdLife Suomi. Suomen ympäristökeskus
- Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehtikustannus. Tapio. Hämeenlinna.
- Mossberg, B. & Stenberg, L. 2005: Suuri pohjolan kasvio. Tammi. Helsinki.
- Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278.
- Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim./eds.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 685 s.
- Raunio, A., Schulman, A. & Kontula, T. (toim.). 2008. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 8/2008. Osat 1 ja 2. 264 + 572 s.
- Ryttäri, T. & Kettunen, T. 1997: Uhanalaiset kasvimme. – Suomen Ympäristökeskus. Kirjayhtymä Oy. Helsinki.
- Ryttäri, T., Kalliovirta, M. & Lampinen, R. 2012 (toim). Suomen uhanalaiset kasvit. Tammi, Helsinki
- Saario, Tapio 1998: Varsinais-Suomen ja Satakunnan luontoselvitykset. Bibliografia. Lounais-Suomen ympäristökeskus. 96 s.
- Silkilä, O. & Koskinen, A. 1990. Lounais-Suomen kulttuurikasvistora.
- Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura -arvioinnissa. Ympäristöopas 109. Suomen ympäristökeskus.
- Tiainen, Juha; Mikkola-Roos, Markku; Below, Antti; Jukarainen, Aili; Lehtinen, Aleks; Lehtinen, Teemu; Pessa, Jorma; Rajasärkkä, Ari; Rintala, Jukka; Sirkiä, Päivi; Valkama, Jari 2015 : Suomen Lintujen uhanalaisuus 2015: Ympäristöministeriö. 978-952-11-4552-0
- Tucker, G. & Heath, M. 1995: Birds in Europe- Their conservation status. BirdLife Conservation Series No. 3. 600p
- Valkama, Jari, Vepsäläinen, Ville & Lehtinen, Aleks 2011: Suomen III Lintuatlas. – Luonnontieteellinen keskusmuseo ja ympäristöministeriö. <http://atlas3.lintuatlas.fi>. ISBN 978-952-10-6918-5. Sähköinen versio.
- Väisänen, R.A., Lammi, E., Koskimies, P. 1998: Muuttuva pesimälinnusto. – Otavan Kirjapaino, Keuruu. ISBN 951-1-12663-6.
- Valtion ympäristöhallinnon ympäristötietojärjestelmä.
www.karttapaikka.fi

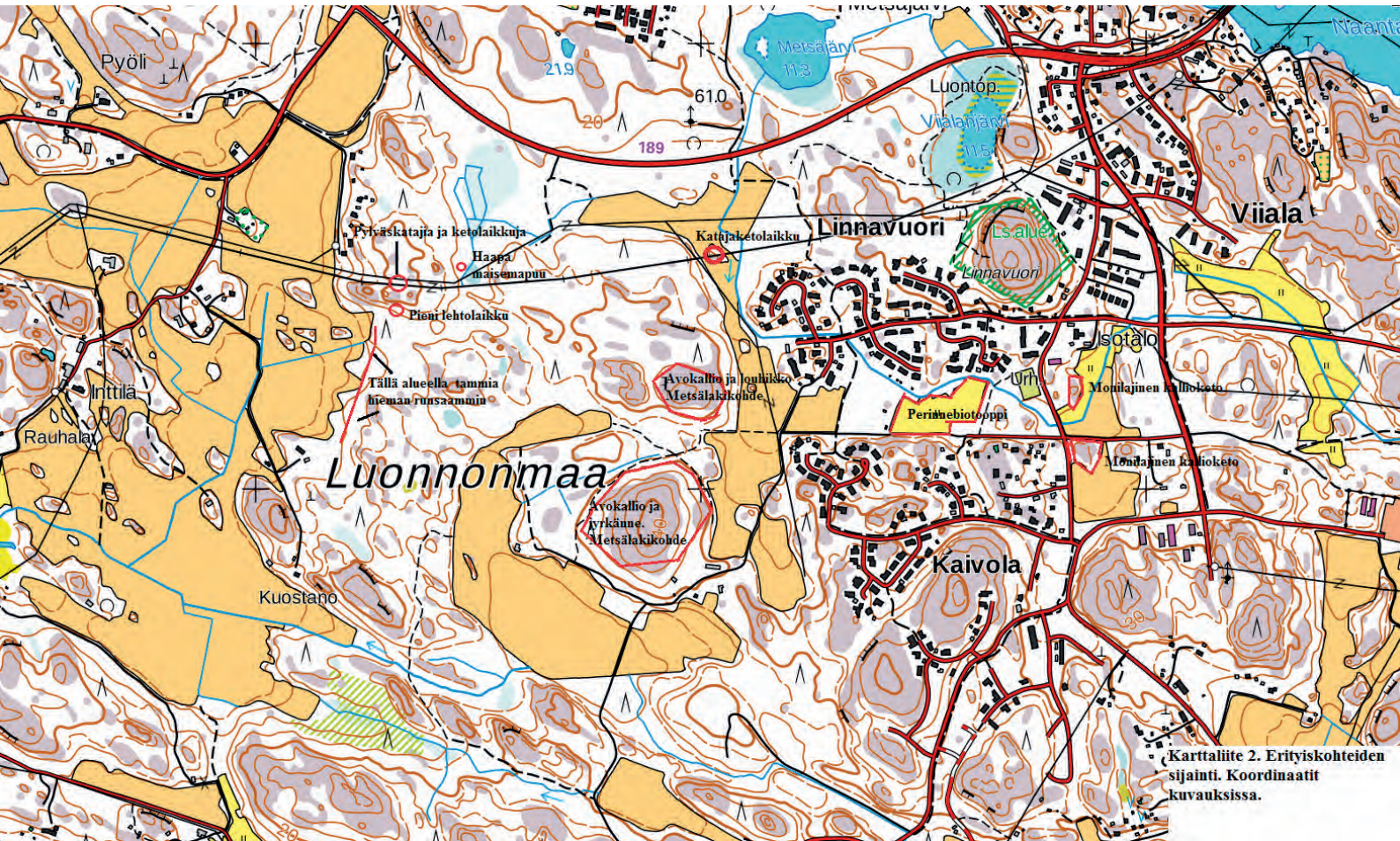
8. Liitteet

Karttaliite 1. Tutkimusalue ja osa-alueiden raja

Karttaliite 2. Erityiskohteiden sijainti

Karttaliite 3. Vaateliaan tai uhanalaisen linnuston havaintopaikat

